

Bestuursvoorstel

Onderwerp: Bestuursovereenkomst inzet DAW Groningen Numer: Bestuursstukken/2392	Agendapunt: 7
--	----------------------

DB: Ja 13-6-2017	BPP: Ja 21-6-2017	FAZ: Ja 21-6-2017	VVSW: Nee	AB: Ja 5-7-2017
----------------------------	-----------------------------	-----------------------------	------------------	---------------------------

Opsteller: Karel van der Vegt, 3404 Beleid, Projecten en Geo Informatie	Opdrachtgever: Jelmer Kooistra	Portefeuillehouder: Tjip Douwstra
---	--	---

Ondersteuning van de afdeling: ☐ Technisch ☒ Juridisch ☒ Financieel ☐ Staf ☐ Communicatie ☐ ICT / Beveiliging

Externe betrokkenen: Provincie Groningen, Waterschap Noorderzijlvest	Reden: Deze partijen dragen tevens bij aan de regionale subsidieregeling en ondertekenen de bestuursovereenkomst.
---	---

Samenvatting: In de provincie Groningen is er Europese POP3 subsidie beschikbaar waarmee het waterschap KRW projecten kan realiseren. Voor een maximaal effect op de waterdoelen is als voorwaarde gesteld dat als het waterschap Europese POP3 subsidie ontvangt zij zelf een financiële bijdrage levert aan DAW projecten van de agrarische sector die bijdragen aan het verbeteren van de waterkwaliteit. Met de bijgevoegde bestuursovereenkomst maken de provincie Groningen en de waterschappen Hunze en Aa's en Noorderzijlvest hierover afspraken. Een deel van de voor DAW vrijkomende middelen kan op korte termijn worden ingezet voor het verminderen van emissie door de glastuinbouw in Groningen. Hiervoor wordt aangehaakt bij de DAW openstelling glastuinbouw in Drenthe waaraan ook Groningse tuinders mee kunnen doen. Het AB wordt verzocht het DB te machtigen om te besluiten over de verdere uitwerking van de subsidieregeling en openstellingen in overleg met de provincie Groningen en het waterschap Noorderzijlvest.
--

Duurzaamheidsparagraaf: Ja

Begrotingsaspecten: Ja Om projecten van de agrarische sector mogelijk te maken die bijdragen aan het verbeteren van waterkwaliteit wordt voorgesteld om een krediet van € 750.000,- beschikbaar te stellen. Doordat we POP3 subsidies verwachten, kunnen we € 750.000,- besparen op het reeds vrijgegeven KRW programmabudget. Hiervan kan op korte termijn € 180.000,- ingezet worden voor glastuinbouw in Groningen middels de openstelling van de Provincie Drenthe. Van deze regeling kunnen ook Groningse tuinders gebruik maken als ons waterschap hier DAW budget voor inzet.
--

Bestuursvoorstel

Met het beschikbaar stellen van de € 750.000,- en de ondertekening van de bestuursovereenkomst wordt een POP3 subsidieregeling voor KRW projecten in Groningen opengesteld.

Mogelijk wordt in de aankomende jaren weer een POP3 openstelling in Groningen opengesteld. Hier kan het waterschap gebruik van maken als we bereid zijn om tegen die tijd ook extra krediet voor DAW te reserveren conform de bestuursovereenkomst. Dit zal dan opnieuw aan het AB worden voorgelegd.

AB Voorstel:

- Instemmen met de "Bestuursovereenkomst inzet DAW provincie Groningen en waterschappen Hunze en Aa's en Noorderzijlvest " en de heer Douwstra machtigen deze te ondertekenen. De bestuursovereenkomst is de aanzet voor de regionale DAW subsidieregeling;
- € 750.000,- als krediet beschikbaar te stellen voor "bijdrage regionale regeling Groningen";
- Het vrijgegeven KRW programmabudget met € 750.000,- verlagen;
- € 180.000,- van dit krediet in te zetten voor het reduceren van emissie door de glastuinbouw in Groningen, door aan te haken bij de openstelling van de provincie Drenthe die ook opengesteld wordt voor tuinders in ons Gronings werkgebied;
- Het DB mandateren voor de verdere besluitvorming rondom de inzet van het gereserveerde DAW krediet voor Groningen.

Bijlagen: Ja

- Bestuursovereenkomst inzet DAW provincie Groningen en waterschappen Hunze en Aa's en Noorderzijlvest.

Ter inzage (bestuursnet): Nee

Onderwerp(en):

Besluit/opmerkingen bestuur:

Paraaf secretaris-directeur:

Bestuursvoorstel

Inleiding

Dit voorstel heeft betrekking op het Plattelands Ontwikkelingsprogramma 3 (POP3) en het financieren van een regionale DAW subsidieregeling.

Er is dus sprake van twee regelingen. POP3 wordt door het waterschap en provincie gebruikt terwijl de DAW regeling door de agrarische sector wordt ingezet.

Met de regionale DAW regeling komt er subsidie beschikbaar voor projecten van het Deltaplan Agrarische Waterbeheer (DAW). Dit zijn projecten waarbij agrariërs worden ondersteund bij investeringen en innovaties om te voldoen aan internationale waterdoelen, met name op het gebied van de nitraatrichtlijn en KRW.

POP3 (2014-2020) is een Europese subsidieregeling waarmee onder andere KRW projecten van het waterschap kunnen worden gesubsidieerd.

Tussen rijk, provincies en waterschappen zijn in 2013 afspraken gemaakt over het co-financieren van de POP3 middelen.

Het totale Europese POP3 budget voor Groningen is ongeveer € 12.500.000,-.

Op dit moment wordt slechts een deel (€ 4.000.000) van het POP3 budget beschikbaar gesteld.

Zolang de provincie en waterschappen geen toezeggingen hebben gedaan over het financieren van een regionale DAW regeling wordt een deel van POP3 á € 8.560.000,- niet door de provincie opengesteld voor subsidieaanvragen.

Dit betekent dat de waterschappen geen gebruik kunnen maken van deze POP3 middelen die kunnen worden ingezet voor KRW maatregelen. In het verlengde hiervan is er geen regionale DAW subsidieregeling en kan de agrarische sector geen subsidie ontvangen voor maatregelen die ook bijdragen aan waterschapsdoelen. Het is daarom voor zowel onszelf als de agrarische sector van belang dat we tot afspraken komen over het financieren van een regionale regeling.

Wordt hierover geen overeenstemming bereikt dan zullen de POP3 middelen mogelijk worden herverdeeld binnen Nederland of terugvloeien naar Europa.

De bestuursovereenkomst is een stap om te komen tot een effectieve inzet van DAW in Groningen. Hierna wordt nog met de provincie Groningen en het waterschap Noorderzijlvest gewerkt aan het uitwerken van een subsidieregeling en het maken van openstellingen. Het AB wordt verzocht het DB te machtigen om de besluitvorming rondom de uitwerking van de subsidieregeling en openstellingen op zich te nemen.

Tot slot worden de DAW aanvragen die binnenkomen ambtelijk door provincie en waterschappen beoordeeld.

Voordat er een subsidieopenstelling voor Groningen gepubliceerd kan worden gaan er nog een paar maanden overheen. Landelijk is er een sterke behoefte om te beginnen met DAW. Samen met de provincie Drenthe hebben we gewerkt aan een openstelling voor het terugdringen van emissie door de glastuinbouw. Dit is een actuele thema voor de waterkwaliteit zoals ook genoemd in ons 10 punten plan. We hebben de openstelling van Drenthe nu zo vormgegeven dat ook Groningse glastuinbouwers hier gebruik van kunnen maken als het waterschap Hunze en Aa's hier € 180.000,- van het DAW budget voor wil inzetten.

Bestuursvoorstel

Op deze manier kan emissie van glastuinbouw in Drenthe en Groningen in één keer worden opgepakt, dit scheelt tijd en geld. LTO werkt met partners aan het projectvoorstel DuurSaam glashelder dat voor deze grensoverschrijdende openstelling kan worden ingediend.

Voor dit bestuursvoorstel wordt er vanuit gegaan dat Hunze en Aa's voor € 1.000.000,- aan POP3 subsidie aanvraagt en daarom € 750.000,- voor DAW ter beschikking moet stellen.

Mogelijk volgen er in de aankomende jaren nog meer POP3 openstellingen. Als het waterschap hier gebruik van wil maken zal er extra krediet voor DAW beschikbaar gesteld moeten worden conform bestuursovereenkomst. Dit zal dan opnieuw aan het AB worden voorgelegd.

De bijgevoegde bestuursovereenkomst is een conceptversie. De bestuursovereenkomst zal in de aankomende weken met alle betrokken partijen op details worden uitgewerkt naar een definitieve versie, maar zal op hoofdlijnen hetzelfde blijven als de conceptversie.

Beschrijving en onderbouwing/oplossing /plan en eventuele alternatieven

Met de bestuursovereenkomst maken de provincie en de waterschappen afspraken over hoe de gelden voor de regionale DAW subsidieregeling bij elkaar wordt gebracht. De bijdrage van de waterschappen is gekoppeld aan de hoogte van de beschikte POP3 middelen die de waterschappen en provincie zelf ontvangen voor projecten in het kader van 'niet-productieve investeringen' uit het budget van € 8,56 mln.

De waterschappen zullen voor elke euro Europese POP3 subsidie die zij hieruit beschikt krijgen, 0,75 euro bijdragen aan de regionale regeling voor DAW maatregelen in het eigen beheergebied.

Deze verhouding is gebaseerd op de toezegging dat partijen samen € 8,56 miljoen bij elkaar brengen voor DAW wanneer zij zelf voor € 8,56 miljoen aan POP3 ontvangen. Voor ongeveer 25% van dit bedrag hebben de partijen sinds 2014 al middels projectfinanciering bijgedragen aan DAW achtige projecten. Een voorbeeld hiervan is het project Functionele Agro Biodiversiteit randen waarbij samen met boeren gewerkt wordt aan natuurlijke plaagbestrijding en het verminderen van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen. Er blijft daarom nog 75% voor financiering over.

De bijdrage in Groningen is anders opgebouwd en naar verhouding wat hoger dan de DAW bijdrage in de Provincie Drenthe (waar vorig jaar de bestuursovereenkomst voor getekend is). Dit heeft te maken met het volgende:

- 1) Drenthe vraagt een 33% DAW bijdrage over alle POP3 middelen á € 12 miljoen.
- 2) Groningen vraagt alleen een 75% DAW bijdrage over de € 8,56 miljoen POP3 middelen.
Een ander deel van POP3 (á € 4 miljoen) is uitgesloten van DAW bijdrage

Als je de Groningse situatie gelijktrekt met Drenthe wordt de verwachte DAW bijdrage voor Groningen ca. 50% van de totale POP3 middelen.

Het laatste verschil van ca. 17% is te verklaren met het feit dat de provincie Drenthe budget heeft gereserveerd om DAW projecten te ondersteunen en de provincie Groningen niet.

De provincie Groningen zal net als de waterschappen zelf gebruik maken van de POP3 subsidie voor KRW projecten en draagt tevens € 0,75 bij aan de regionale DAW regeling per ontvangen euro uit het POP3 budget van € 8,56 miljoen.

Bestuursvoorstel

Als waterschap Hunze en Aa's verwachten we dit najaar voor € 1.000.000,- aan POP3 subsidies aan te kunnen vragen voor de realisatie van natuurvriendelijke oevers in Groningen zoals opgenomen in ons beheerprogramma. Het betreft een 100% subsidie, dus de opgevoerde kosten worden volledig gedekt vanuit de POP3 subsidie.

Met de bijdragen van waterschappen en provincie Groningen ontstaat een budget voor een regionale DAW subsidieregeling dat de agrarische sector kan inzetten voor de verbetering van de waterkwaliteit. Samen met de provincie stellen de waterschappen de subsidieregeling en openstellingen op en bepalen we welke projecten subsidiabel zijn en hoe hoog het subsidiepercentage is.

Door het DB te mandateren voor de besluitvorming over de subsidieregeling en openstellingen kunnen we in overleg met onze partners, Noorderzijlvest en de provincie Groningen, snel handelen om het budget op een effectieve manier in te zetten.

De beoordeling van de aanvragen wordt ambtelijk gedaan door de provincie Groningen en het betrokken waterschap.

Het opstellen van de subsidieregeling en openstellingsbesluit heeft nog enige tijd nodig. Om aan te haken bij de algemene behoefte om nu een begin te maken met DAW sluiten we aan bij de openstelling glastuinbouw van Drenthe. Dit komt tevens tegemoet aan de wens om glastuinbouw voor Drenthe en Groningen in één keer op te pakken. In overleg met Drenthe is de openstelling daarom zo vormgegeven dat ook de glastuinbouw in Groningen mee kan doen. Op basis van het aantal glastuinders in ons Groningse werkgebied en de mogelijke maatregelen is het DAW subsidieplafond voor het Groninger deel vastgesteld op € 180.000,-.

In dit bestuursvoorstel wordt uitgegaan van het aanvragen van € 1.000.000,- POP3 subsidie door het waterschap. Wellicht kan het waterschap in de aankomende jaren nog meer POP3 subsidie aanvragen. Ook dan geldt dat we een bedrag ter hoogte van 75% van de beschikking moeten reserveren voor DAW in ons Groningse werkgebied conform de bestuursovereenkomst. Wanneer dit zich voordat zal het AB om extra krediet worden gevraagd.

Risico's en kansen

Risico's

Als het waterschap een POP3 subsidie aanvraagt wordt een kostenraming bijgevoegd. Op basis van deze kostenraming wordt de hoogte van de POP3 subsidiebeschikking bepaald. Zodra een project volledig is afgerond is pas bekend wat de werkelijke projectkosten zijn. Als blijkt dat de werkelijke kosten lager zijn dan de geraamde kosten wordt de POP3 subsidie naar beneden bijgesteld.

De toezegging aan de regionale regeling is echter al gedaan en gebaseerd op het bedrag van de subsidiebeschikking.

In het geval dat een POP3 project goedkoper uitvalt dan geraamd wordt wel de POP3 subsidie verlaagd, maar niet onze bijdrage aan de regionale regeling. We dragen dan in feite meer dan 3/4 van de subsidie bij aan de regionale regeling.

Hetzelfde geldt wanneer we (bijvoorbeeld als gevolg van verwijtbare fouten) worden gekort op de POP3 subsidie of wanneer een project wel een POP3 subsidiebeschikking krijgt, maar vervolgens niet wordt uitgevoerd.

Bestuursvoorstel

Het toezeggen van de bijdrage aan de regionale regeling kan echter niet wachten totdat de POP3 projecten volledig zijn afgerond.

Gezien de ruime ervaring van het waterschap met subsidies wordt verwacht dat het effect van dit risico beperkt zal zijn. De bijdrage zal nooit hoger zijn dan door ons bestuur is vastgesteld.

Wanneer een project duurder uitvalt dan bij de POP3 subsidieaanvraag is voorzien dan wordt de POP3 subsidie niet verhoogd en wordt er geen extra bijdrage aan de regionale regeling gedaan.

Kansen

Met het ondertekenen van de bestuursovereenkomst komt er POP3 subsidie beschikbaar voor KRW maatregelen van het waterschap. De bestuursovereenkomst leidt tot een subsidieregeling waarmee de agrarische sector projecten zal uitvoeren die bijdragen aan waterschapsdoelen.

Door bij de DAW openstelling van Drenthe voor glastuinbouw aan te haken wordt voorkomen dat er een Gronings en Drents glastuinbouw project naast elkaar gaan lopen hoewel ze inhoudelijk hetzelfde zijn. De openstelling van Drenthe is zo vormgegeven dat Groningse tuinders hier ook gebruik van kunnen maken als Hunze en Aa's hiervoor budget beschikbaar stelt. Door Groningen en Drenthe nu te combineren in één openstelling kan veel tijd en geld bespaard worden en kan de emissie van de glastuinbouw in een groot gebied worden verminderd.

Duurzaamheidsaspecten

Geen spijtmaatregel

Met het tekenen van de bestuursovereenkomst komt er geld beschikbaar voor een duurzame verbetering van de waterkwaliteit middels KRW en DAW maatregelen.

Niet afwentelen tijd/ruimte/anderen

De bestuursovereenkomst is een kans om de KRW maatregelen te realiseren met POP3 subsidie van Europa en tevens de agrarische sector een kans te geven zich in te zetten voor de waterkwaliteit. Wanneer bestuursovereenkomst niet wordt getekend komt er geen extra POP3 subsidie beschikbaar voor KRW maatregelen en de provincie en waterschappen stellen in dat geval geen subsidieregeling op voor DAW. Dit zou de verbetering van de waterkwaliteit in het landelijk gebied vertragen.

Natuurlijk gestuurd en functionerend, Gezond ecosysteem, Verantwoord gebruik van (hulp)bronnen, Afstemming op gebruiksfuncties

Voor zowel de KRW projecten van het waterschap als de DAW projecten van de agrarische sector is het een vereiste dat zij op een duurzame manier bijdragen aan de waterkwaliteit. Dit kan bijvoorbeeld door het stimuleren van het zelfreinigend vermogen van het systeem of door het beperken van emissie naar het oppervlaktewater.

Meerwaarde voor andere dan taakbelangen

Het waterschap en de agrarische sector hebben een (internationale) verantwoordelijkheid met betrekking tot het verbeteren van de waterkwaliteit.

Met de bestuursovereenkomst wordt het mogelijk om de waterkwaliteit met een breed front van verschillende partijen te verbeteren. Veel DAW projecten richten zich op het bereiken van een grote groep deelnemers. Hiermee worden ook partijen betrokken die zich eerder nog weinig met

Bestuursvoorstel

waterkwaliteit bezighielden. Met deze aanpak stijgt het maatschappelijk besef om ons gezamenlijk in te zetten voor waterkwaliteit.

Extern betrokkenen/extern overleg

Met deze bestuursovereenkomst wordt tegemoet gekomen aan de eis van het ministerie van EZ om vanuit de regio financieel bij te dragen aan de POP3 doelen. Deze bijdrage zal aan de Tweede Kamer worden gerapporteerd.

LTO Nederland heeft op uitnodiging van de rijksoverheid het Deltaplan Agrarisch Waterbeheer opgesteld. Met de regionale regeling kan de agrarische sector met DAW aan de slag. LTO staat achter de bestuursovereenkomst en zal symbolisch bij de ondertekening aanwezig zijn.

Financiën

Op basis van de bestuursovereenkomst wordt bij elk beschikt POP3 waterschapsproject budget beschikbaar gesteld voor de regionale subsidieregeling. Het totale bedrag voor de regionale regeling is afhankelijk van de POP3 subsidie die het waterschap beschikt krijgt. Het is vooraf niet met zekerheid te zeggen welke projecten subsidie krijgen, omdat deze door een onafhankelijke commissie beoordeeld worden.

Het aantal KRW projecten in Groningen waar het waterschap op korte termijn POP3 subsidie voor aan kan vragen is begroot op € 1.000.000,-.

Bij beschikking moet in totaal een bedrag ter hoogte van 75% hiervan gereserveerd worden voor de regionale regeling, dit is € 750.000,-.

Het krediet van het vrijgegeven KRW programmabudget kan met € 750.000,- worden verlaagd omdat POP3 subsidies ten goede komen van dit krediet.

Anders dan bovenstaande rekenkundige relatie is er geen direct verband tussen de POP3 en de reservering voor de regionale subsidie. Het betreft enerzijds een subsidie die wij ontvangen en conform POP3 beschikking voor onze eigen projecten inzetten en anderzijds een krediet voor investeringsprojecten van derden.

Het krediet dat Hunze en Aa's beschikbaar stelt voor de regionale DAW subsidieregeling zal alleen worden ingezet voor projecten binnen het Groningse deel van het eigen beheergebied.

Het ontvangen van subsidie via POP3 en het bijdragen aan de regionale regeling zal het waterschap niet meer kosten dan reeds begroot onder het vrijgegeven KRW programmabudget.

Hoogstwaarschijnlijk zal met de inzet van POP3 subsidie meer KRW programmabudget bespaard worden dan de € 750.000,-. Op dit moment kan echter nog niet worden aangegeven hoe groot het financiële voordeel zal zijn, omdat andere bijdragen waarmee binnen deze projecten rekening is gehouden mogelijk komen te vervallen bij POP3 subsidie.

Concreet kan al € 180.000 worden ingezet voor DAW Groningen door aan te haken bij de openstelling voor glastuinbouw in Drenthe. De Drentse regeling is zo ingericht dat ook Groningse tuinders mee kunnen doen.

Bestuursvoorstel

Wanneer het waterschap in de aankomende jaren weer gebruik kan maken van POP3 subsidie in Groningen moet er conform de bestuursovereenkomst een extra bijdrage worden gedaan aan DAW. Dit zal dan opnieuw aan het AB worden voorgelegd.

Voorstel

- Instemmen met de "Bestuursovereenkomst inzet DAW provincie Groningen en waterschappen Hunze en Aa's en Noorderzijlvest " en de heer Douwstra machtigen deze te ondertekenen. De bestuursovereenkomst is de aanzet voor de regionale DAW subsidieregeling;
- € 750.000,- als krediet beschikbaar te stellen voor "bijdrage regionale regeling Groningen";
- Het vrijgegeven KRW programmabudget met € 750.000,- verlagen;
- € 180.000,- van dit krediet in te zetten voor het reduceren van emissie door de glastuinbouw in Groningen, door aan te haken bij de openstelling van de provincie Drenthe die ook opengesteld wordt voor tuinders in ons Gronings werkgebied;
- Het DB mandateren voor de verdere besluitvorming rondom de inzet van het gereserveerde DAW krediet voor Groningen.

namens het dagelijks bestuur,

Harm Küpers
secretaris-directeur

Alfred van Hall
dijkgraaf